

Region Örebro län

På gränsen till det uthärdliga vid gränsen för fruktsamheten?

Juliane Baumgart
PhD, Överläkare
Kvinnokliniken, Universitetssjukhuset Örebro

Region Örebro län

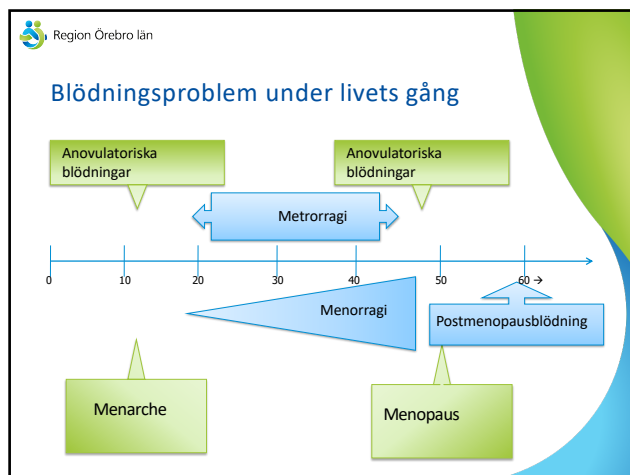
Normal menstruation

- cykelns längd: 25-35 dagar (29 dagar)
follikelfasen varierar,
lutealfasen konstant ca 12 dagar
- duration: 3-7 dagar
- total blödningsmängd: 25-80 ml
- normalt Hb
- interindividuell variation max 3 dagar

Region Örebro län

Menstruationsrubbingar - definitioner

- Menorragi **riklig** blödning i **rätt** tid
- Metrorragi blödning i **fel** tid
- Meno-metrorragi **riklig** blödning i **fel** tid
- Oligomenorré > 35 dagars intervall
- Amenorré utebliven mens > 6 månader

Menorragi HMB (heavy menstrual bleeding)

➤ Definition: Återkommande, riklig menstruation i rätt tid

- > 80 ml blödning, (>7 dagar)
- ofta anemi, sänkt ferritin

- byter skydd nattetid
- koagler
- blöder igenom, använder dubbla skydd
- blödningsschema
- trötthet, yrsel

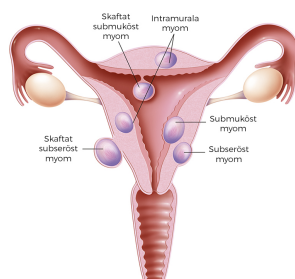
Menorragi

➤ Incidens:

- självuppskattat 30%
- objektivt 11-13%

Menorrhagi - Orsaker

➤ Strukturella orsaker: myom

Menorrhagi - Orsaker

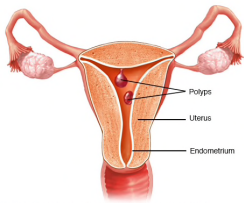
➤ Strukturella orsaker: adenomyos

Region Örebro län

Menorrhagi - Orsaker

➤ Strukturella orsaker: polyper

Polyps
Uterus
Endometrium

© 2010 FOUNDATION FOR MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH. ALL RIGHTS RESERVED

Region Örebro län

Menorrhagi - Orsaker

- Koagulopatier
 - von Willebrants sjukdom
 - trombocytfunktionsdefekt
- endokrina orsaker
 - hypotyreos
- latrogen
 - läkemedel
 - kopparspiral
- hyperplasi/ malignitet

ideopatisk

Region Örebro län

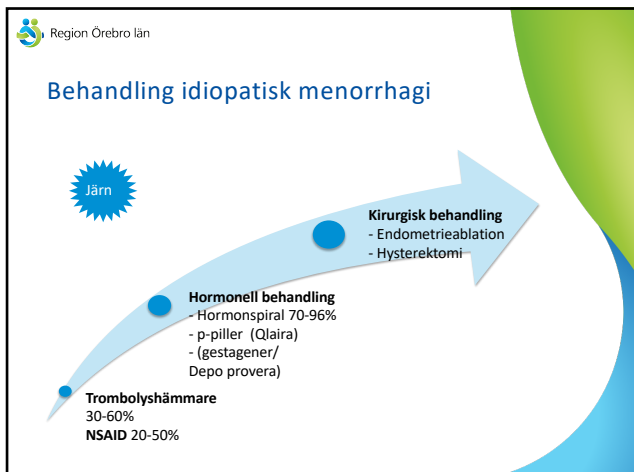
Menorrhagi – Utredning i primärvården

- anamnes
- gynstatus
 - spekulumundersökning
 - cytologprov v.b.
 - bimanuell palpation
- provtagning:
 - Hb, (ferritin)
 - vid misstanke: graviditetstest
 - vid misstanke: tyreoidaprover
 - vid misstanke: koagulationsutredning

Region Örebro län

Menorrhagi – Utredning hos gynekolog

- vaginalt ultraljud
- hydrosonografi
- endometriebiopsi
- hysteroskopi

Region Örebro län

Menorrhagi - Behandling i primärvården

- koagulopati
 - behandlas som idiopatisk medicinsk behandling
 - undvik NSAID
 - specialbehandling tillsammans med /remiss till hematolog
- endokrina orsaker
 - Behandling av hypotyreoos
- iatrogen

Region Örebro län

Metrorragi IMB (intermenstrual bleeding)

- Definition: återkommande blödning i fel tid

Region Örebro län

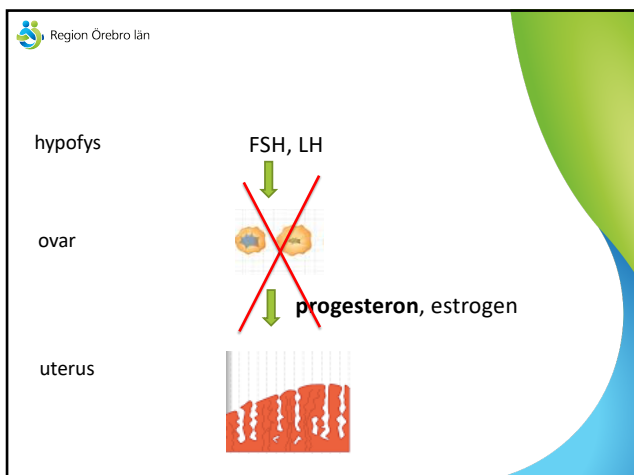
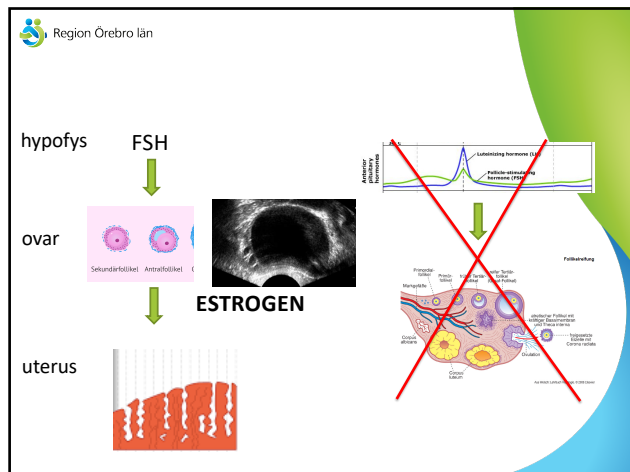
Metrorragi – orsaker och behandling

- organiska orsaker
 - infektion
 - graviditet
 - polyp i cervix/ corpus
 - malignitet (vulva, vagina, cervix, uterus)

Region Örebro län

Metrorragi – orsaker och behandling

➤ **Endokrina orsaker:** anovulatorisk blödning

Region Örebro län

Metrorragi – orsaker och behandling

➤ **Endokrina orsaker:** anovulatorisk blödning

Behandling

i tonåren:

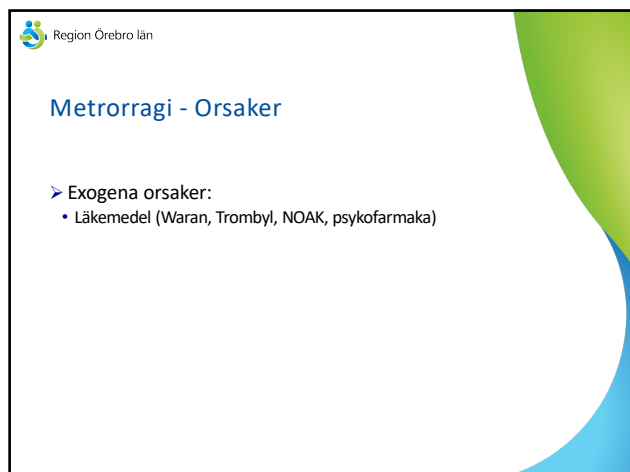
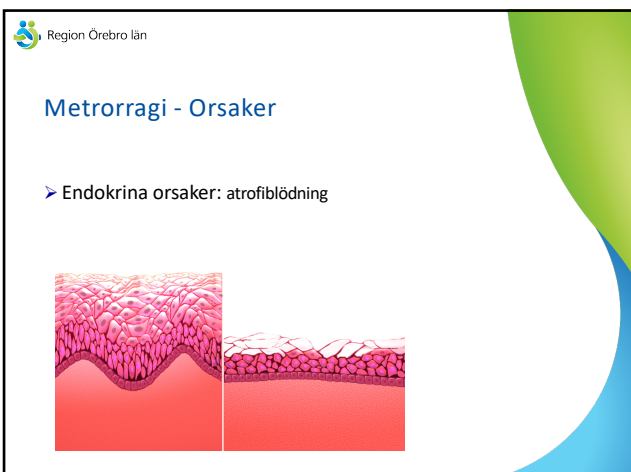
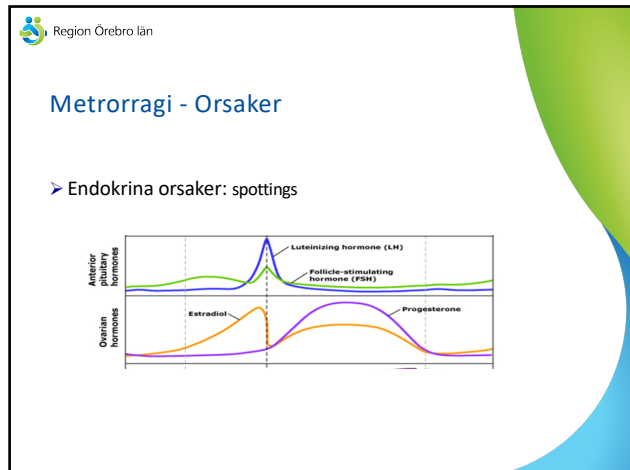
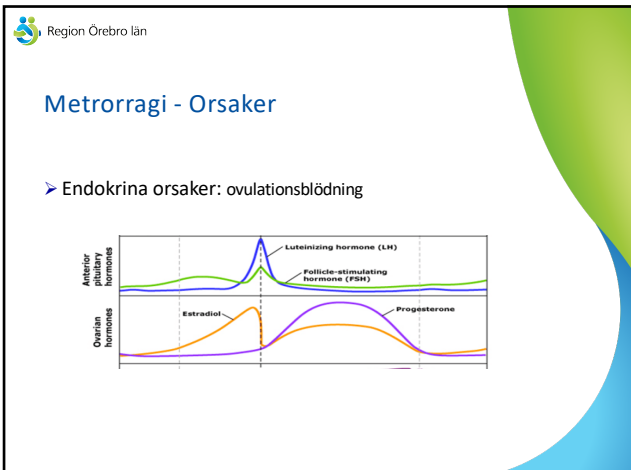
- kombinerade metoder
- (gestagen)

vid PCOS:

- kombinerade antiandrogena metoder
- gestagen

i perimenopaus:

- cyklisk gestagen: Provera (MPA) 10 mg x 1
- Primolut Nor (NETA) 5mg x 2 i 10-12 dagar
- hormonspiral

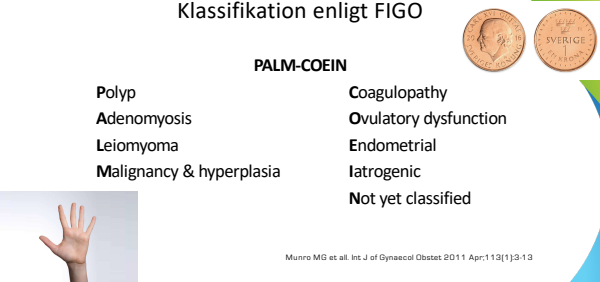
Region Örebro län

AUB – Abnormal uterine bleeding

Klassifikation enligt FIGO

PALM-COEIN

Polyp	Coagulopathy
Adenomyosis	Ovulatory dysfunction
Leiomyoma	Endometrial
Malignancy & hyperplasia	Iatrogenic
	Not yet classified

Munro MG et al. Int J of Gynaecol Obstet 2011 Apr;113(1):3-13

Region Örebro län

Postmenopausblödning

➤ Definition: blödning > 12 månader efter menopaus

remitteras till gynekolog

Region Örebro län

Tack för uppmärksamheten!

juliane.baumgart@regionorebrolan.se